

"...

I- İPTAL VE YÜRÜRLÜĞÜN DURDURULMASI İSTEMLERİNİN GEREKÇESİ

İptal ve yürürlüğün durdurulması istemlerini içeren 10.9.2008 günlü dava dilekçesinin gerekçe bölümü şöyledir:

'Anayasanın 161 inci maddesinin ikinci fıkrası'**Mali yıl başlangıcı ile genel ve katma bütçelerin nasıl hazırlanacağı ve uygulanacağı kanunla belirlenir**'hükmüne amirdir. Bu hüküm çerçevesinde çıkarılan 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 'Bütçe İlkeleri' ni düzenleyen 13 üncü maddesinin (g) bendinde açıkça'**Belirli gelirlerin belirli giderlere tahsis edilmemesi esastır**'denilmiş olmasına karşın iptali istenen kural ile maddede sayılan kamu varlıklarının özelleştirilmesinden elde edilen gelirlerin, belirli harcamalara tahsisi öngörülmüştür.

Bütçe ilkeleri, bütçenin hazırlanması, görüşülüp onaylanması, uygulanması ve denetlenmesi ile ilgili olarak göz önünde bulundurulması gereken kuralları ifade eder. Başka bir deyimle, bütçeden beklenen fonksiyonların gerçekleşmesi için uyulması gereken başlıca kurallar, bütçe ilkeleri ya da prensipleri olarak nitelendirilir.

Genellik ilkesinin bir diğer anlamı ise, belirli kamu gelirlerinin belirli giderlere ayrılmasındır. Buna göre, kamu gelirlerinin tamamı bütün kamu giderleri için ayrılır. Bu ilkeye göre, kamu gelirlerinin tamamı devlet hazinesinde toplanmalı ve buradan çeşitli kamu hizmetlerine öncelik sırasına göre ayrılmasıdır. Böylece bazı devlet dairelerinin kendilerine ayrılmış olan ödenek miktarını, kendi özel gelirleri ile artırmaları önlenir. Ayrıca yasama organı bütçeyi denetleme fonksiyonunu daha etkin bir şekilde yerine getirme imkânı bulur.

Diğer taraftan, kamu mali yönetiminde bütçe disiplinin sağlanması bağlamında, 14.07.2004 tarih ve 5217 sayılı Kanun ile özel gelir ve özel ödenek kaydına yönelik olarak çeşitli mevzuatta yer alan hükümler yürürlükten kaldırılmıştır.

Anayasanın 2 nci maddesinde 'Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, milli dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk Milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk Devletidir' hükmüne yer verilmiştir. Anayasa Mahkemesinin müteaddit kararlarında vurgulandığı üzere, 'Hukuk devleti, eylem ve işlemleri hukuka uygun, insan haklarına saygı gösteren, bu hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren, her alanda adaletli bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, Anayasaya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, hukuku tüm devlet organlarına egemen kılan, Anayasa ve hukukun üstün kurallarıyla kendini bağlı sayan, yargı denetimine açık, yasaların üstünde**Anayasa ve yasa koyucunun da bozamayacağı temel hukuk ilkeleri bulunduğ**ubilincinde olan devlettir.'

Hukuk Devletinin unsurları Doktrinde ayrıntılı olarak sayılmış olup, temel unsurlar; a) Kuvvetler ayrılığı, b) Normlar hiyerarşisi ve c) Kanunilik ilkeleridir.

Kuvvetler Ayrılığı ilkesi Yasama, yürütme ve yargı erklerinin ayrılığını ve eşitliğini ifade eder. Normlar Hiyerarşisi ise; kısaca Yönetmeliklerin Tüzüklere, Tüzüklerin Yasalara, Yasaların ise Anayasaya aykırı olamayacağı anlamına gelmektedir. Kanunilik ilkesi ise;

Esas Sayısı : 2008/85
Karar Sayısı : 2010/12

Devletin, önceden anlaşılır, uygulanabilir kurallar koyması ve herkes gibi bu kurallara Devlet Organlarının da bağlı olmasını ifade eder.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu merkezi yönetim bütçesinin uygulanmasına ilişkin temel kuralları içerdiğinden doğrudan doğruya bütçe ile ilgilidir. Yasama organının da 5018 sayılı Yasa'nın getirdiği kurallara uyması Hukuk Devletin 'kanunilik' ilkesinin bir gereği olmalıdır.

Bu nedenle iptali istenen kural, belirli gelirlerin belirli giderlere tahsisi öngördüğünden dolayı genel bütçe ilkelerinden 'ademi tahsis' ilkesine ve dolayısıyla 'hukuk devleti' ilkesi ile bağdaşmadığından Anayasanın 2 nci maddesine aykırıdır.

Açıklanan nedenlerle, 09.07.2008 tarih ve 5784 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 4 üncü maddesiyle 4628 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin sonuna eklenen son fıkra Anayasanın 2 nci ve dolayısıyla 11 inci maddesine aykırı olup, iptal edilmesi gerekmektedir."